

**OBWIESZCZENIE MINISTRA PRACY
i OPIEKI SPOŁECZNEJ**

z dnia 24 czerwca 1932 r.

**w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy
o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia.**

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 17 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 399) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650)

w brzmieniu obowiązującym od dnia 11 lipca 1932 r. z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych:

1) Ustawą z dnia 28 stycznia 1925 r. w sprawie zmiany art. 13 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 97).

2) Ustawą z dnia 28 października 1925 r. o zmianie niektórych przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 120, poz. 863).

3) Ustawą z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

4) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pra-

owników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911).

5) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o zmianie artykułów 7 i 36 ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 199).

6) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu karno-administracyjnym (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 365).

7) Ustawą z dnia 23 marca 1929 r., zmieniającą artykuły 5 i 38 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 235).

8) Rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 listopada 1930 r. w sprawie zmiany niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 lutego 1928 r., zawierającego „Prawo o ustroju sądów powszechnych” (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 626).

9) Ustawą z dnia 17 marca 1932 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 399).

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Hubicki*

Załącznik do obwieszczenia Min. Pr. i Op. Społ. z dn. 24 czerwca 1932 r. (poz. 555).

I. Zakres działania.

Art. 1.

Obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia podlegają w myśl niniejszej ustawy robotnicy bez różnicy płci, po ukończeniu 16 lat życia, pozostający w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach przemysłowych, górniczych, hutniczych, handlowych, komunikacyjnych i przewozowych, oraz w innych zakładach pracy, choćby na zysk nie obliczonych, a prowadzonych w sposób przemysłowy, o ile przedsiębiorstwa te zatrudniają co najmniej 5 pracowników.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia, na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej, rozszerzyć obowiązek zabezpieczenia na wypadek bezrobocia na robotników przedsiębiorstw i zakładów pracy, wymienionych w ust. 1, zatrudniających mniej niż 5 pracowników.

Co się tyczy robotników, zatrudnionych w przedsiębiorstwach i zakładach pracy państwowych i samorządowych, Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej określi w drodze rozporządzeń rodzaje przedsiębiorstw i zakładów pracy, oraz kategorie robotników, które mają podlegać obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Art. 2.

Uprawnionymi do korzystania z zasiłków, niniejszą ustawą przewidzianych, są robotnicy, podlegający obowiązkowi zabezpieczenia na podstawie art. 1, których stosunek najmu pracy został rozwiązany i którzy w 12 miesiącach przed dniem zgłoszenia prawa do zasiłków podlegali co najmniej przez 26 tygodni temu obowiązkowi.

Za tydzień w rozumieniu przepisu ustępu poprzedniego uważa się 6 dni pracy, przyczem przypa-

dające na dzień pracy święto zalicza się jako dzień pracy. W razie niekorzystnego stanu rynku pracy Minister Pracy i Opieki Społecznej może wydać rozporządzenie o zmniejszeniu liczby dni pracy, określonych w poprzednim zdaniu.

Zgłoszenie bezrobocia winno być dokonane w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy, w jego oddziale lub w jednej z instytucji zastępczych, przewidzianych w art. 22, zgodnie z przepisami, wydanymi na podstawie pkt. d. art. 30.

Czas, spędzony w służbie wojskowej, oraz czas choroby, stanowią przerwę, o którą przedłuża się okres, przewidziany w ustępie 1 niniejszego artykułu.

Zabezpieczeni, których głównym źródłem utrzymania nie jest praca najemna, nie są uprawnionymi do zasiłków, przewidzianych niniejszą ustawą. Szczegółowe przepisy w tej sprawie wyda Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 3.

Prawo do świadczeń na wypadek bezrobocia może przyznać Minister Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia również tym robotnikom, pozostającym w stosunku najmu pracy w zakładach pracy, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy, których zarobek tygodniowy z powodu ograniczenia produkcji nie przekracza pełnego umówionego zarobku za 3 dni pracy.

Zasiłek dla tej kategorii osób określi w każdym wypadku Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia w granicach od 30% do 50% normy zasiłku, przewidzianej w art. 11 niniejszej ustawy, zależnie od ilości dni przepracowanych.

Przyznanie prawa do zasiłków robotnikom, wymienionym w ust. 1 może nastąpić jedynie, jeśli Minister Pracy i Opieki Społecznej stwierdzi na podstawie danych, zawartych we wniosku Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, że wydatki na te zasiłki znajdują pokrycie w ramach budżetu Funduszu Bezrobocia, ustalonego na dany rok budżetowy.

Art. 4.

Wykluczeni od prawa do świadczeń zabezpieczeniowych są zabezpieczeni, którzy pozostają bez pracy:

- a) w czasie pobierania zasiłków, przysługujących im z tytułu ubezpieczenia na wypadek choroby, jak również po ich wyczerpaniu, oraz w wypadkach, w których przymus ubezpieczenia na wypadek choroby nie został wykonany, jeśli stan zdrowia nie pozwala im na podjęcie właściwej pracy;
- b) na skutek inwalidztwa;
- c) na skutek strajku podczas jego trwania;
- d) na skutek okoliczności, powstałych z winy robotnika, które w myśl obowiązujących ustaw powodują natychmiastowe wydalenie z pracy do czasu zgłoszenia przez robotnika nowego wypadku utraty pracy.

W wypadkach spornych co do winy wydalonego robotnika zarząd obwodowy ma prawo zawiesić wypłatę zapomogi do wyroku sądowego. Robotnik uznany za niewinnego, któremu od pracodawcy przyśądzone zostało wyrokiem sądowym odszkodowanie, otrzyma z Funduszu Bezrobocia zapomogę w wyso-

kości, odpowiadającej nadwyżce należnych mu zapomóg nad przysądzonym mu odszkodowaniem.

Art. 5.

Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami przysługuje prawo zwalniania od obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia robotników, którzy są zatrudnieni w zakładach czynnych krócej niż 6 miesięcy w ciągu roku, oraz robotników, zatrudnionych przy robotach meljoracyjnych, które trwają krócej niż 8 miesięcy w ciągu roku.

II. Fundusze.

Art. 6.

Celem wykonania obowiązku zabezpieczenia na wypadek bezrobocia i pokrycia płynących stąd wydatków tworzy się przy Ministerstwie Pracy i Opieki Społecznej „Fundusz Bezrobocia”, który czerpie swe dochody:

- a) z wkładek zakładów pracy, zatrudniających robotników, którzy podlegają zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia;
- b) z dopłat Skarbu Państwa;
- c) z odsetek od kapitałów, stanowiących Fundusz Bezrobocia;
- d) z dochodów nadzwyczajnych, płynących z darów, zapisów, dotacji Sejmu, Rządu lub samorządów;
- e) z kar pieniężnych, nakładanych za przekroczenie przepisów niniejszej ustawy.

Art. 7.

Podstawą do wymiaru wkładek jest faktyczny zarobek robotnika, obliczany zgodnie z przepisami niniejszego artykułu.

Wysokość wkładki, obliczanej od każdorazowo wypłacanych zarobków, wynosi 2% sumy, służącej za podstawę do wymiaru wkładek, przy czym suma poniżej 50 groszy zaokrągla się do 50 groszy, zaś suma powyżej 50 groszy zaokrągla się do 1 złotego.

Dla otrzymania zarobku dziennego, służącego za podstawę do obliczania wkładki, dzieli się sumę wypłaconego robotnikowi za ostatni okres płatniczy zarobku bez uwzględnienia jakichkolwiek potrąceń przez liczbę dni, za które zarobek ten został wypłacony.

Przypadająca za zabezpieczenie robotnika wkładkę dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 1,5% płaci pracodawca z własnych funduszy, zaś 0,5% robotnik.

Wkładka za podlegającego obowiązkowi zabezpieczenia robotnika sezonowego wynosi 4% od każdorazowo wypłacanych temu robotnikowi zarobków, przyczem ma zastosowanie najwyższa norma, przewidziana w ust. 3 niniejszego artykułu.

Za robotników sezonowych w rozumieniu przepisu ustępu poprzedniego nie uważa się bezrobotnych, zatrudnionych przy robotach publicznych, prowadzonych dla zatrudnienia bezrobotnych (art. 39) z sum, asygnowanych na ten cel z funduszy Skarbu Państwa lub samorządu terytorjalnego.

Przypadająca za zabezpieczenie robotnika sezonowego wkładkę w wysokości 4% dzieli się między pracodawcę a robotnika w ten sposób, że 2% płaci pracodawca z własnych funduszy, zaś 2% robotnik.

Za uiszczenie wkładki odpowiada pracodawca, który część wkładki, przypadającą od robotnika, potrąca przy każdorazowej wypłacie należnego robotnikowi zarobku. Część wkładki, przypadająca na robotnika, niepotrącona z jakiegokolwiek przyczyny przy wypłacie zarobku, nie może być potrącona przy wypłatach następnych, natomiast winna być uiszczona przez pracodawcę z własnych funduszy.

Wkładki zakładów pracy, przewidziane w niniejszym artykule, winny być co miesiąc zdołu, najpóźniej do dnia 20 następującego miesiąca, zaś jeśli idzie o zakłady pracy górniczo-hutnicze — do dnia 25 następującego miesiąca przekazane do Funduszu Bezrobocia, względnie do instytucji przez niego wskazanych.

Art. 8.

Dopłaty Skarbu Państwa do Funduszu Bezrobocia wynoszą 50% kwoty, należnej temu Funduszu tytułem wkładek, uiszczanych przez zakłady pracy w stosunku do robotników, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Rada Ministrów może najwyżej połową dopłat, przypadających na Skarb Państwa, przy równoczesnym wskazaniu źródeł pokrycia, obciążyć gminy miejskie oraz gminy wiejskie, posiadające większe zakłady górnicze i przemysłowe, które określi rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Repartycji ogólnej sumy dopłat pomiędzy poszczególnymi gminami dokonywa Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 9.

Jeżeli kwoty, uzyskane ze źródeł, wymienionych w art. 6 niniejszej ustawy, nie wystarczą na pokrycie kosztów akcji zabezpieczeniowej na wypadek bezrobocia w danym okresie rachunkowym, winien Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia podwyższyć wkładki z zachowaniem stosunku, ustalonego w art. 7 i 8 niniejszej ustawy.

W razie niedoboru Skarb Państwa zaliczyć Funduszowi Bezrobocia w ramach budżetu Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, ustalonego na dany rok budżetowy, sumę potrzebną na pokrycie, a Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu, na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, rozłoży niedobór na czynniki, wymienione w art. 6 lit. a) i b) z zachowaniem stosunku, ustalonego w art. 7 i 8.

Jeżeli ogólne rezerwy Funduszu Bezrobocia osiągną 50% rocznych wkładek, uiszczanych przez zakłady pracy w stosunku do robotników, natenczas Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia obowiązany jest obniżyć wkładki stosownie do rozmiaru bezrobocia, lub też podwyższyć zasiłki, przewidziane w art. 11 niniejszej ustawy, do wysokości, nie przekraczającej 60% każdorazowego zarobku zabezpieczonych, z tem wszakże, że podwyżki stopniowane będą według skali, przewidzianej w art. 11 niniejszej ustawy, z uwzględnieniem najwyższych norm zarobków, będących podstawą do obliczenia wkładek.

Art. 10.

Fundusze, powstałe z wpływów, wymienionych w art. 6, używane być mogą jedynie na wypłatę zasiłków, przewidzianych niniejszą ustawą, na pokrycie wydatków kosztów przejazdu do miejscowości, w której bezrobotny otrzymał pracę, na pokrycie wydatków administracyjnych Funduszu Bezrobocia, oraz na utworzenie sum rezerwowych.

Osobne rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Prezesem Najwyższej Izby Kontroli Państwa, określi przepisy:

- a) o sposobach dysponowania Funduszem Bezrobocia, o wykonywaniu kontroli oraz o rachunkowości i kasowości Funduszu Bezrobocia, zgodnie z art. 3, 11 i 12 ustawy z dnia 3 czerwca 1921 r. o Kontroli Państwowej (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 314);
- b) o przedkładaniu przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia sprawozdania z tytułu administrowania Funduszem, oraz o lokowaniu sum, wpływających do Funduszu Bezrobocia.

III. Świadczenia.

Art. 11.

Uprawnieni do pobierania zasiłku w myśl art. 2 otrzymują zasiłek pieniężny z Funduszu Bezrobocia oraz mogą otrzymać odpowiednio sumy na pokrycie kosztów przejazdu do miejscowości, w której mają zapewnioną pracę.

Podstawę wymiaru zasiłku dla uprawnionego do niego robotnika stanowi przeciętny dzienny zarobek w podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia ostatnich 13 tygodniach, przepracowanych przed dniem zgłoszenia się o zasiłek.

Dla otrzymania przeciętnego zarobku, stanowiącego podstawę do obliczenia zasiłku dla robotnika, dzieli się sumę zarobków, wypłaconych robotnikowi w ciągu ostatnich 13 tygodni, przepracowanych przed dniem zgłoszenia się o zasiłek, a podlegających zaliczeniu do zabezpieczenia, bez jakichkolwiek potrąceń, przez liczbę dni, za które zarobki te zostały wypłacone. O ile obliczony w ten sposób zarobek przeciętny wyniesie więcej niż 6 złotych, wówczas zasiłek oblicza się od 6 złotych.

Art. 12.

Zasiłek dla bezrobotnego składa się z zasiłku zasadniczego i dodatku rodzinnego.

Zasiłek zasadniczy wynosi 30% podstawy wymiaru zasiłku (art. 11).

Dodatek rodzinny wynosi:

5% podstawy wymiaru zasiłku — dla bezrobotnego, obciążonego rodziną, złożoną z 1 — 2 osób,

10% podstawy wymiaru zasiłku — dla bezrobotnego, obciążonego rodziną, złożoną z 3 — 5 osób,

20% podstawy wymiaru zasiłku — dla bezrobotnego, obciążonego rodziną, złożoną z więcej niż 5 osób.

Zasiłki nie podlegają zajęciu sądowemu ani administracyjnemu.

Art. 13.

Do rodziny zalicza się pozostających na wyłącznym utrzymaniu bezrobotnego:

- a) żonę niezarobkującą, względnie męża;
- b) dzieci i pasierbów w wieku do 16 lat życia, o ile nie zarobkują oraz w wieku ponad 16 lat życia, o ile są niezdolni do zarobkowania;
- c) dzieci i pasierbów w wieku od 16 do 18 lat życia, o ile kształcą się w średnich zakładach naukowych ogólnokształcących i zawodowych;
- d) rodziców i dziadków niezdolnych do zarobkowania.

Art. 14.

Prawo do pobierania zasiłku na wypadek bezrobocia zaczyna się po 10 dniach, licząc od dnia zarejestrowania się bezrobotnego w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy i trwa najwyżej przez 13 tygodni w ciągu jednego roku, licząc od dnia pobrania pierwszego zasiłku tygodniowego.

W tych jednakże wypadkach, gdy pracownik w razie rozwiązania stosunku najmu pracy bez wypowiedzenia otrzymał odszkodowanie, prawo do pobierania zasiłków na wypadek bezrobocia zaczyna się najwcześniej od dnia, następującego po ukończeniu okresu, za który otrzymał odszkodowanie.

W razie długotrwałego bezrobocia może Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia przedłużyć ten okres do 17 tygodni, jednak tylko w tym przypadku, gdy stwierdzi na podstawie danych, zawartych we wniosku, że wydatki, które spowoduje przedłużenie okresu zasiłkowego, znajdą pokrycie w ramach budżetu Funduszu Bezrobocia, ustalonego na dany rok budżetowy.

Prawo do następnych 13 tygodniowych zasiłków przysługuje po roku, licząc od dnia pobrania pierwszego zasiłku tygodniowego w okresie poprzednim, o ile zabezpieczony przepracował w tym czasie co najmniej czasokres przewidziany w ust. 1 art. 2 w zakładach pracy, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia.

Wypłata zasiłków dla bezrobotnych odbywa się w ustalonych dniach tygodnia za ubiegły tydzień roboczy, względnie za tę ilość dni, przez które w ubiegłym 7-dniowym okresie zabezpieczony pozostawał bez pracy.

Tydzień roboczy w rozumieniu ustępu poprzedniego nie obejmuje niedziel.

Art. 15.

Bezrobotny, który w trakcie otrzymywania zasiłku na wypadek bezrobocia przystąpił do pracy zarobkowej i ukończył ją, względnie utracił bez winy z jego strony po upływie dni 10, podlega dla otrzymania zasiłku obowiązkowi 10-dniowego wyczekiwania w myśl art. 14 niniejszej ustawy; od wyczekiwania wolny jest bezrobotny, który ukończył nową pracę, względnie utracił ją bez własnej winy przed upływem 10 dni.

Art. 16.

Prawo do pobierania zasiłku na wypadek bezrobocia traci robotnik:

- a) jeżeli nie przyjmie odpowiedniej pracy, wskazanej mu przez państwowy urząd pośrednictwa pracy na warunkach, w danej miejscowości ogólnie

przyjętych, z wyjątkiem, jeżeli odmówi przyjęcia pracy w zakładach, objętych strajkiem lub lokautem.

Praca winna być uważana za odpowiednią, o ile odpowiada zdolnościom fizycznym bezrobotnego, nie jest niebezpieczna ani dla jego zdrowia, ani moralności, jeżeli jest opłacana wystarczająco wedle przyjętych w danej miejscowości norm i nie spowoduje dla bezrobotnego poważnych przeszkód przy powrocie do jego pracy zawodowej.

Bezrobotny może odmówić przyjęcia pracy poza miejscem swego zamieszkania z przyczyny niedostarczenia mu odpowiedniego mieszkania w miejscowości, w której mu pracę zaoferowano;

b) jeżeli nie stosuje się do przepisów niniejszej ustawy, lub też do postanowień, na jej podstawie wydanych;

c) jeżeli dobrowolnie z przyczyn nieuzasadnionych rozwiązał stosunek najmu pracy.

IV. Organizacja i administracja.

Art. 17.

Fundusz Bezrobocia jest osobą prawną. Na jego czele stoi Zarząd Główny, pozostający pod kierownictwem Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

W skład Zarządu Głównego wchodzi:

- a) przewodniczący, względnie jego zastępca, mianowani przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej;
- b) dwaj urzędnicy Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej, wyznaczeni przez Ministra Pracy;
- c) przedstawiciel Ministra Skarbu;
- d) 6 przedstawicieli robotników;
- e) 4 przedstawicieli pracodawców;
- f) 4 przedstawicieli samorządów.

Przedstawicieli, wymienionych pod lit. d), e) i f), powołuje na okres 3 lat Minister Pracy i Opieki Społecznej, a to: przedstawicieli robotników na wniosek zarządów największych w Państwie zrzeszeń pracowniczych związków zawodowych, przedstawicieli pracodawców na wniosek zarządów organizacji centralnych pracodawców, przedstawicieli samorządów po dwóch na wniosek zarządów centralnych organizacji gmin miejskich, oraz powiatowych związków komunalnych.

Zarząd Główny ma prawo powoływać z pośród swych członków komisje, powierzając im wykonywanie poszczególnych swych czynności.

Przewodniczący ma obowiązek zakwestjonowania uchwał, przeciwnych przepisom niniejszej ustawy, i winien wnieść sprzeciw do Ministra Pracy i Opieki Społecznej; sprzeciw ten powoduje zawieszenie uchwały aż do rozstrzygnięcia przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej, które winno nastąpić w ciągu dwóch tygodni od dnia zgłoszenia sprzeciwu.

Art. 18.

Do zakresu działania Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia należy:

- a) administrowanie funduszami, przeznaczoneymi na zabezpieczenie na wypadek bezrobocia;
- b) podejmowanie uchwał, dotyczących zmiany wkładek i zasiłków w myśl art. 9 niniejszej ustawy;

c) wykonywanie nadzoru nad podwładnymi sobie organami;

d) przeprowadzanie czynności, związanych z wykonywaniem niniejszej ustawy.

Art. 19.

Organami miejscowymi Funduszu Bezrobocia są zarządy obwodowe. Ilość ich, właściwość terytorjalną oraz siedziby określa Minister Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia.

W skład zarządu obwodowego wchodzi:

- a) kierownik państwowego urzędu pośrednictwa pracy, jako przewodniczący;
- b) 3 przedstawiciele robotników;
- c) 2 przedstawiciele pracodawców;
- d) 2 przedstawiciele samorządu.

Osoby, wymienione pod lit. b), c) i d), powołuje na okres 3 lat w sposób analogiczny, przewidziany w art. 17 niniejszej ustawy, Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia na wniosek, przedłożony przez kierownika państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

Art. 20.

Do zakresu działania zarządu obwodowego funduszu bezrobocia należy:

- a) uskutecznianie poboru wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia, wypłacanie zasiłków i oznaczanie ich wysokości zależnie od zarobku zabezpieczanego, oraz wykonywanie wszystkich innych czynności, związanych z poborem wkładek i wypłatą zasiłków, względnie wykonywanie kontroli nad temi czynnościami, uskutecznianemi w myśl art. 22 niniejszej ustawy przez gminy lub instytucje społeczne;
- b) wprowadzenie rejestracji bezrobotnych, zgłaszających swe prawo do zasiłku, oraz otrzymywanie i prowadzenie ewidencji tychże;
- c) załatwianie wszystkich czynności, przekazanych zarządowi obwodowemu przez Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia.

Art. 21.

Czynności, wymienione w poprzednim artykule, wykonywa zarząd obwodowy bądź przez własne biura, lub za pośrednictwem instytucji, wymienionych w art. 22 niniejszej ustawy, a w szczególności odnośnie do rejestracji i ewidencji bezrobotnych, zgłaszających swe prawo do zasiłku, oraz kontroli, przewidzianej w art. 27 ustawy, za pośrednictwem państwowego urzędu pośrednictwa pracy.

Art. 22.

Zarząd obwodowy funduszu bezrobocia może za pozwoleniem Zarządu Głównego i za zwrotem kosztów powierzyć czynności na terenie swego działania częściowo lub w całości gminom miejskim i wiejskim oraz powiatowym związkom komunalnym po zasięgnięciu opinii ich władz nadzorczych, kasom chorych i innym instytucjom społecznym o charakterze publiczno - prawnym, które uzna za zaufania godne, a odnośnie do rejestracji i ewidencji bezrobotnych oraz wykonywania nad nimi kontroli — państwowym urzędem pośrednictwa pracy, które doty-

czące zlecenie otrzymać mają od Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 23.

Gminy oraz powiatowe związki komunalne, którym zarząd obwodowy powierzył w myśl art. 22 niniejszej ustawy wykonywanie zastępczo swych czynności, obowiązane są powierzone im czynności w myśl otrzymanych instrukcji wykonać bezwzględnie, instytucje społeczne zaś jedynie wówczas, jeżeli na wykonanie tych czynności wyraziły swą zgodę. W tym wypadku instytucje te wykonywać muszą przekazane im czynności przez cały umówiony okres, a jeżeli taki nie został oznaczony, aż do zrzeczenia się tego prawa, o czym najmniej na 3 miesiące przedtem muszą zawiadomić zarząd obwodowy.

Zarząd obwodowy może w każdej chwili cofnąć upoważnienie, udzielone instytucjom, wymienionym w art. 22 niniejszej ustawy.

Art. 24.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może zwolnić gminy oraz powiatowe związki komunalne na ich prośbę od wykonywania czynności, powierzonych im przez zarząd obwodowy funduszu bezrobocia. Zwolnienie to nastąpić musi, jeżeli powierzone gminom oraz powiatowym związkom komunalnym czynności nie są zgodne z art. 22 niniejszej ustawy, albo przekraczają możność odnośnych gmin oraz powiatowych związków komunalnych.

Do czasu uzyskania tego zwolnienia gminy oraz powiatowe związki komunalne są zobowiązane powierzone im czynności wykonać w całym zakresie.

Art. 25.

Za wszystkie swoje czynności jest zarząd obwodowy odpowiedzialny przed Zarządem Głównym Funduszu Bezrobocia.

Art. 26.

Regulamin Zarządu Głównego, zarządu obwodowego i obwodowych komisji odwoławczych, jak również regulamin państwowych urzędów pośrednictwa pracy, względnie ich oddziałów, w sprawie zgłoszeń bezrobotnych celem kontroli (art. 28) określa rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia sposób pokrywania kosztów ich działalności i wysokość przypadającego wynagrodzenia dla gmin, państwowych urzędów pośrednictwa pracy oraz instytucji społecznych za sprawowanie czynności, powierzonych im przez zarząd obwodowy funduszu bezrobocia.

Nadzór nad działalnością obwodowych komisji odwoławczych sprawuje Minister Pracy i Opieki Społecznej.

V. Kontrola nad bezrobotnymi.

Art. 27.

Bezrobotny, ubiegający się o zasiłek zabezpieczeniowy, winien zgłosić się do państwowego urzędu pośrednictwa pracy, względnie jego oddziału, i przedłożyć dowody, stwierdzające rozwiązanie tego stosunku, oraz poddać się obowiązującym w zakresie rejestracji przepisom.

W razie niemożności wskazania bezrobotnemu odpowiedniej pracy przyznaje zasiłek zarząd obwodowy, względnie upoważnione przez niego w myśl art. 22 instytucje.

Art. 28.

Celem kontroli oraz ewentualnego otrzymania wskazanej mu pracy obowiązany jest bezrobotny przez cały czas pobierania zasiłku zgłaszać się w państwowym urzędzie pośrednictwa pracy, względnie w jego oddziale, zgodnie z przepisami regulaminu państwowych urzędów pośrednictwa pracy, podane go do wiadomości publicznej.

Za zaniechanie tego obowiązku z przyczyn nieuzasadnionych może bezrobotny być pozbawiony zasiłku na okres 10 dni.

Dla bezrobotnych, mieszkających poza siedzibą państwowego urzędu pośrednictwa pracy, względnie jego oddziału, winien zarząd obwodowy wyznaczyć jako miejsce kontroli gminę lub instytucję społeczną w myśl art. 22 z uwzględnieniem miejscowych warunków komunikacyjnych.

Art. 29.

Zakład pracy, z którym robotnik, ubiegający się o zasiłek zabezpieczeniowy, rozwiązał stosunek najmu pracy, obowiązany jest na żądanie robotnika wydać w ciągu 24 godzin zaświadczenie. Treść zaświadczenia ustali w drodze rozporządzenia Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Art. 30.

Minister Pracy i Opieki Społecznej ma prawo wydać zarządzenie dla poszczególnych obwodów lub gałęzi pracy w przedmiocie zawiadamiania przez pracodawców właściwych państwowych urzędów pośrednictwa pracy, względnie ich oddziałów, w terminie 3-dniowym o każdym wolnym lub nowoobsadzonym miejscu.

Osobne rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami, określają przepisy:

- a) o obowiązku zgłaszania miejsc wolnych i zawiadamiania o nowoprzyjętych robotnikach;
- b) o postępowaniu przy ustalaniu przynależności do zakresu osób, wymienionych w art. 1 niniejszej ustawy;
- c) o sposobie ściągania wkładek, wymienionych w art. 6 lit. a) niniejszej ustawy;
- d) o postępowaniu przy wypłacaniu zasiłków.

VI. Środki prawne i instytucje odwoławcze.

Art. 31.

Od decyzji zarządu obwodowego funduszu bezrobocia przysługuje zabezpieczonemu w terminie dni 8, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia, prawo odwołania do obwodowej komisji odwoławczej, działającej w siedzibie zarządu obwodowego, która w terminie 14-dniowym, licząc od dnia wniesienia odwołania, wydaje ostateczne rozstrzygnięcie.

Wniesienie odwołania przeciwko wymiarowi zasiłku nie wstrzymuje jego wypłaty.

Art. 32.

Obwodowa komisja odwoławcza orzeka w składzie następującym:

- a) przewodniczący lub jego zastępca, mianowani przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia;
- b) 1 przedstawiciel robotników;
- c) 1 przedstawiciel pracodawców.

Osoby, wymienione pod b) i c), oraz ich zastępców powołuje Zarząd Główny na okres jednego roku. Członkami obwodowej komisji odwoławczej nie mogą być członkowie Zarządu Głównego lub zarządu obwodowego funduszu bezrobocia.

Art. 33.

Minister Pracy i Opieki Społecznej, na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, ma prawo skasować orzeczenie obwodowej komisji odwoławczej, o ile uzna, że nastąpiło:

- 1) jawne pogwałcenie prawa lub niewłaściwa jego wykładnia;
- 2) pogwałcenie formalności postępowania o tyle istotnych, że wskutek niezachowania ich niepodobna rozstrzygnięcia obwodowej komisji odwoławczej uznać za prawomocne;
- 3) przekroczenie zakresu kompetencji, nadanej obwodowej komisji odwoławczej.

VII. Kary.

Art. 34.

Pracodawcy, uchylający się od obowiązku, nałożonego na nich art. 29 i 30 niniejszej ustawy, karani będą w drodze administracyjnej na wniosek zarządu obwodowego funduszu bezrobocia grzywną od 50 do 1000 złotych, uchylający się zaś od obowiązku zgłaszania robotników, podlegających obowiązkowi zabezpieczenia, oraz od płacenia wkładek, przewidzianych w art. 6 niniejszej ustawy, grzywną administracyjną od 250 do 3000 złotych.

Grzywna zamieniona będzie, na wypadek niemożności ściągnięcia, na karę pozbawienia wolności według uznania władzy orzekającej, jednak nie ponad 13 tygodni. Do orzeczenia powołane są władze administracyjne I instancji.

W razie uchylenia się państwowych lub samorządowych zakładów pracy od obowiązku zgłaszania pracowników, podlegających zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia, od płacenia wkładek na rzecz Funduszu Bezrobocia, od wydawania pracownikom zaświadczeń o rozwiązaniu stosunku najmu pracy oraz od zawiadamiania o każdym wolnym lub nowoobsadzonym miejscu przełożona władza państwowa, względnie samorządowa, pociąga kierowników tych zakładów do odpowiedzialności na mocy przepisów, normujących ich stosunek służbowy, lub rygorów, ustalonych w ich umowach pracy z odnośnymi zakładami.

Art. 35.

Jeżeli zarząd obwodowy funduszu bezrobocia stwierdzi, że bezrobotny podał nieprawdziwe dane co do warunków, uprawniających go do pobierania zasiłków, może pozbawić bezrobotnego prawa do zasiłku na okres do 4 tygodni.

Winni rozmyślnego przedstawienia, względnie potwierdzenia nieprawdziwych danych, mających uzasadnić przyznanie zasiłku z tytułu niniejszej usta-

wy, ulegną karze aresztu do 1 miesiąca, lub grzywny od 30 — 1000 złotych, o ile dany czyn nie ulega karze surowszej. Właściwe są sądy grodzkie.

VIII. Postanowienia końcowe.

Art. 36.

Do wkładek zakładów pracy, nieuiszczonych w terminie ich płatności, dolicza się odsetki w wysokości 2% miesięcznie. W wypadkach, gdy zostanie stwierdzone, że nieuiszczenie wkładek w terminie ich płatności nastąpiło niezależnie od woli płatnika, Zarząd Główny Funduszu Bezrobocia na wniosek zarządu obwodowego może spłatę tych zaległości odroczyć lub rozłożyć na raty, zmniejszając jednocześnie odsetki do 1% miesięcznie. Część wkładki zakładów pracy, potrącona z zarobków robotników, nie podlega ani odroczeniu ani rozłożeniu na raty.

Przepisy ust. 1 mogą być w poszczególnych wypadkach na mocy decyzji Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia, powziętej na wniosek zarządu obwodowego funduszu bezrobocia, zastosowane do zaległości, powstałych przed dniem 3 marca 1928 r. przy obliczaniu odsetek, od dnia powstania zaległości, o ile te zaległości nie zostały już uiszczone.

Odsetki liczą się od następnego dnia po upływie terminu płatności, t. j. od 21 każdego miesiąca, przyczem miesiąc rozpoczęty liczy się za cały.

Wykaz zaległości, stwierdzony przez zarząd obwodowy lub upoważnioną w myśl art. 22 instytucję, stanowi tytuł egzekucyjny.

Na pokrycie kosztów przymusowego ściągania pobiera się od płatników opłaty egzekucyjne oraz opłaty na pokrycie kosztów przeniesienia i przechowania zajętych ruchomości. Opłaty za czynności egzekucyjne, włączając w to i sprzedaż przymusową, nie mogą przekraczać 5% od zaległości. O ile czynności egzekucyjne ograniczyły się do pisemnego wezwania płatnika do zapłaty zaległości — opłata egzekucyjna wynosi 1/4% od sumy zaległej, nie mniej jednak niż 50 gr i nie więcej niż 50 zł. Opłaty na pokrycie kosztów przeniesienia i przechowywania zajętych ruchomości pobiera się w wysokości kosztów rzeczywiście poniesionych.

Zaległe wkładki, odsetki, opłaty egzekucyjne oraz opłaty za przeniesienie i przechowanie ściągane będą przez zarządy gmin miejskich i wiejskich podobnie, jak samoistne daniny komunalne, przyczem opłaty egzekucyjne i opłaty za przeniesienie i przechowanie przypadać będą na rzecz egzekwującej gminy.

Zarządom obwodowym i upoważnionym przez nie instytucjom przysługuje również prawo poszukiwania zaległości w drodze egzekucji sądowej.

Prawo przymusowego ściągania wkładek przedawnia się po 3 latach od dnia płatności poszczególnych wkładek; czynność egzekucyjna przerywa bieg przedawnienia.

Art. 37.

Wszelkie pisma i załączniki, dotyczące zabezpieczenia na wypadek bezrobocia, wolne są od opłat stemplowych w myśl ustawy z dn. 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

Art. 38.

Minister Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu ma prawo na wniosek Zarządu Głównego Funduszu Bezrobocia wydać zarządzenia, określające warunki zaliczenia czasu pozostawania w stosunku najmu pracy w przedsiębiorstwach i zakładach pracy, wymienionych w ust. 1 art. 1 ustawy, a położonych za granicą do czasokresu ustanowionego w ust. 1 art. 2 ustawy.

W odniesieniu do obywateli państw obcych, zamieszkałych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, przepis powyższy ma zastosowanie przy zachowaniu zasady wzajemności.

Art. 39.

W przypadkach przedłużającego się szczególnie niekorzystnego stanu rynku pracy Rada Ministrów, na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej, może zarządzać wypłacanie bezrobotnym robotnikom, którzy wyczerpali przysługujące im zasiłki ustawowe, zapomóg tytułem doraźnej pomocy dla bezrobotnych, pokrywanej ze środków Skarbu Państwa, a prowadzonej na zasadach, które ustala rozporządzenie Rady Ministrów, oraz może zarządzać prowadzenie z tych środków robót publicznych dla zatrudnienia bezrobotnych.

Zarządzenie, wymienione w poprzednim ustępie, może dotyczyć również tych bezrobotnych robotników, którzy nie nabyli prawa do zasiłku w myśl art. 2, jednakże podlegali obowiązkowi zabezpieczenia na wypadek bezrobocia w zakładach pracy, wymienionych w art. 1, przez okres co najmniej 20 tygodni, obliczonych zgodnie z ust. 2 art. 2.

Sposób użycia kredytów na zatrudnienie bezrobotnych ustala Minister Pracy i Opieki Społecznej.

Roboty dla zatrudnienia bezrobotnych mają służyć celom dobra publicznego, przyczem przeważająca część kosztów wykonania tych robót powinna stanowić wynagrodzenie zatrudnionych przy nich osób.

Art. 40.

Bezrobotny, pobierający zapomogi doraźne, przewidziane w art. 39, obowiązany jest pod groźbą utraty prawa do zapomóg, przyjąć każdą pracę, wskazaną mu przez państwowy (komunalny) urząd pośrednictwa pracy, prowadzoną dla zatrudnienia bezrobotnych.

Art. 41.

Wykonanie niniejszej ustawy poleca się Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej, w odniesieniu zaś do art. 34 i 35 niniejszej ustawy również Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 42.

Ustawa z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) wchodzi w życie po upływie 1 miesiąca od jej ogłoszenia, przeprowadzenie zaś tej ustawy na obszarze całej Rzeczypospolitej Polskiej następuje w ciągu roku od dnia jej ogłoszenia.

Przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. na obszarze województwa śląskiego przewidziane w ustawie funkcje państwowych urzędów pośrednictwa pracy wykonywają komunalne urzędy pośrednictwa **pracy, a na przewodniczących**

zarządów obwodowych funduszu bezrobocia powoływani będą wyznaczeni przez wojewodę urzędnicy.

Art. 43.

Od dnia ogłoszenia ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 650) traci moc obowiązującą ustawa tymczasowa z dnia 4 listopada 1919 r. o doraźnej pomocy dla bezrobotnych, oraz postanowienia ustaw i rozporządzeń niemieckich w sprawie pomocy i opieki nad bezrobotnymi.

Jednakże na terenie województwa śląskiego postanowienia ustaw i rozporządzeń niemieckich w sprawie opieki nad bezrobotnymi mają zastosowanie względem tych robotników, którzy nie podlegają obowiązkowi zabezpieczenia na mocy ustawy z dnia 18 lipca 1924 r.